# RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA REFLEKSIYA VA MONITORINGNING O‘ZARO BOG‘LIQLIGI

Jaloladdinova Surayyo Kamoladdin qizi
Osiyo Xalqaro Universiteti Xorazm filiali talabasi

**Annotatsiya:** Bugungi kunda raqamli ta'lim muhitining jadal rivojlanishi ta'lim jarayonini samarali tashkil etish, nazorat qilish va baholashning zamonaviy mexanizmlarini takomillashtirishni talab etmoqda. Ushbu tezisda raqamli ta'lim muhitida refleksiya va monitoringning o'zaro bog'liqligi, ularning ta'lim sifatini oshirishdagi pedagogik ahamiyati hamda o'quv jarayonini takomillashtirishdagi o'rni tahlil qilingan. Refleksiya o'quvchilarning o'z bilim va faoliyatini baholashiga xizmat qilsa, monitoring ta'lim jarayonining holati va natijalarini muntazam kuzatish imkonini beradi. Mazkur ikki jarayonning uyg'unligi ta'lim sifatini oshirish, individual yondashuvni ta'minlash va samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun muhim omil hisoblanadi.

*Kalit so‘zlar:* raqamli ta'lim muhiti, refleksiya, monitoring, pedagogik monitoring, ta'lim sifati, masofaviy ta'lim, refleksiv yondashuv, ta'lim samaradorligi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, raqamli platformalar.

jaloladdinovasurayyo2@gmail.com

**Adabiyotlar tahlili:** Raqamli ta'lim muhiti, refleksiya va monitoring masalalari mahalliy hamda xorijiy olimlarning ilmiy izlanishlarida muhim o'rin egallaydi. R.X. Abduqodirov va A.A. Abduqodirova axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini ta'lim jarayoniga integratsiya qilishning nazariy va amaliy asoslarini yoritib, raqamli ta'lim muhitida monitoringning samarali tashkil etilishi ta'lim sifatini oshirishga xizmat qilishini ta'kidlaydilar. N.S. Sayidahmedov refleksiv yondashuvning pedagogik ahamiyatini ochib berib, o'quvchilarning o'z-o'zini baholash va mustaqil fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda refleksiyaning muhimligini asoslaydi.

Xorijiy olimlar A.W. Bates, T. Anderson hamda M.G. Moore raqamli ta'lim platformalarida monitoring va qayta aloqa (feedback) tizimlari o'quv jarayonining samaradorligini oshirishini ilmiy jihatdan asoslaganlar. UNESCO va OECD hisobotlarida ham raqamli ta'lim muhitida monitoring hamda ma'lumotlarga asoslangan boshqaruv ta'lim sifatini oshirishning muhim omili sifatida e'tirof etilgan. Biroq refleksiya va monitoringning o'zaro integratsiyasini kompleks o'rganuvchi tadqiqotlar yetarli emas. Mazkur tezis ana shu ilmiy bo'shliqni yoritishga qaratilgan.

**Kirish.**

Raqamli transformatsiya ta'lim tizimining barcha bo'g'inlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Elektron ta'lim platformalari, masofaviy o'qitish texnologiyalari va raqamli resurslarning keng qo'llanilishi ta'lim jarayonini boshqarishning yangi mexanizmlarini shakllantirdi. Ushbu sharoitda o'quvchilarning o'zlashtirish darajasini aniqlash bilan bir qatorda, ularning o'z faoliyatini tahlil qilish, o'zini baholash va kelgusidagi rivojlanish yo'nalishlarini belgilash ham muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli refleksiya va monitoringning o'zaro uyg'unligi zamonaviy pedagogikaning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi.

**Xulosa.**

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli ta'lim muhitida refleksiya va monitoringning o'zaro bog'liqligi ta'lim sifatini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Monitoring tizimi o'quvchilarning bilim darajasi, o'quv faolligi va ta'lim natijalari haqida ishonchli ma'lumotlarni taqdim etsa, refleksiya ushbu natijalarni tahlil qilish, o'z-o'zini baholash va keyingi rivojlanish yo'nalishlarini belgilash imkonini yaratadi. Mazkur ikki jarayonning integratsiyasi ta'lim oluvchilarda mustaqil fikrlash, tanqidiy yondashuv hamda o'z faoliyatiga mas'uliyat bilan munosabatda bo'lish

ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Shuningdek, raqamli platformalarda tashkil etilgan monitoring tizimlari o'qituvchilarga ta'lim jarayonini tezkor tahlil qilish, o'quvchilarning individual ehtiyojlarini aniqlash va samarali pedagogik qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Shu bois refleksiya va monitoringni yagona pedagogik tizim sifatida qo'llash zamonaviy ta'limni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

**Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati**

1. O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi O‘RQ–637-son "Ta'lim to‘g‘risida"gi Qonuni.
2. Abduqodirov R.X. Ta'limda axborot texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017.
3. Abduqodirova A.A. Masofaviy ta'limni tashkil etishning pedagogik asoslari. – Toshkent, 2019.
4. Sayidahmedov N.S. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
5. Bates A.W. Teaching in a Digital Age. 3rd Edition. – Vancouver, 2022.
6. Anderson T. (Ed.). The Theory and Practice of Online Learning. – Athabasca University Press, 2020.
7. UNESCO. Global Education Monitoring Report 2023. – Paris: UNESCO, 2023.
8. OECD. Education at a Glance 2023. – Paris: OECD Publishing, 2023.
9. Moore M.G., Kearsley G. Distance Education: A Systems View of Online Learning. 4th Edition. – Boston: Cengage Learning, 2022.
10. Xodjayev B.X. Ta'lim sifatini monitoring qilishning nazariy va amaliy asoslari. – Toshkent, 2016.